

YHTEISET JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä

Hyväksytty hallituksessa 9.10.2025. Päivitetty saavutettavaan muotoon 12.1.2026.

1 Järjestyssääntöjen normiperusta, tavoite, tarkoitus ja sisältö

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) nojalla Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymälle on laadittu järjestyssäännöt.

Järjestyssäännöt perustuvat seuraavaan säädöspohjaan:

- Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017)
- Laki vapaasta sivistystyöstä (L632/1998)
- Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta (673/2017)
- Oppivelvollisuuslaki (1214/2020)
- Lukiolaki (714/2018)
- Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013)
- Laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta (1215/2020)
- Laki vapaasta sivistystyöstä (632/1998)
- Tupakkalaki (549/2016)
- Alkoholilaki (1102/2017)
- Huumausainelaki (373/2008)
- Järjestyslaki (612/2003)
- Jätelaki (646/2011)
- Vahingonkorvauslaki (412/1974)

Järjestyssääntöjen **tavoitteena** on taata jokaiselle Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymässä (Kpedu) työskentelevälle työrauha, viihtyvyys ja turvallisuus sekä näin edistää oppimista ja kasvua hyväksi, tasapainoiseksi ja sivistyneeksi ihmiseksi ja yhteiskunnan jäseneksi.

Järjestyssääntöjen **tarkoituksena** on edistää oppilaitoksen sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä oppilaitosyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Järjestyssäännöt sisältävät opiskelijan oikeuksia ja velvollisuuksia koskevia määräyksiä.

Menettelytapaohjeet kurinpidollisissa asioissa sekä opiskeluoikeuden pidättämisessä,

peruuttamisessa ja palauttamisessa ovat erillisessä Suunnitelmassa kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista (hallitus 12.10.2023).

2 Järjestyssäännön soveltamisalue

Järjestyssäännöt ovat voimassa ajan, jolloin opiskelija osallistuu henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) mukaiseen opetukseen ja ohjaukseen tai koulutuksen järjestäjän toimintaan oppilaitoksen alueella sekä kaikissa opiskeluun liittyvissä paikoissa ja tilanteissa. Kpedun oppimisympäristöksi katsotaan toimipaikkojen tontit ja niillä olevat rakennukset sekä kaikki ne alueet, työkoneet ja ajoneuvot, joilla opiskelijat opiskelevat henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaisesti.

Työelämässä oppimisen jaksolla noudatetaan ensisijaisesti työpaikan sääntöjä ja toissijaisesti Kpedun järjestyssääntöä.

Säännöt ovat voimassa myös opiskeltaessa ulkomailla, opintomatkoilla sekä Kpedun järjestämissä tilaisuuksissa sekä tilaisuuksissa, joissa opiskelijat edustavat oppilaitosta.

Järjestyssäännöt koskevat kaikkia Kpedun opiskelijoita sekä soveltuvin osin henkilökuntaa. Yhteisten järjestyssääntöjen lisäksi on noudatettava yhteisiä tai toimipaikkakohtaisia toimintaohjeita ja turvallisuusmääräyksiä sekä viranomaisten antamia määräyksiä.

3 Opiskelijan oikeudet

Opiskelijan opiskeluoikeus alkaa koulutuksen järjestäjän päättämänä ajankohtana ja se päättyy, kun hän on suorittanut sen tutkinnon tai tutkinnon osan tai osat taikka koulutuksen, johon hänet on otettu opiskelijaksi, tai kun hänet on katsottu eronneeksi.

Koulutuksen järjestäjä laatii ja päivittää henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS:n) yhdessä opiskelijan kanssa (531/2017, § 45, 632/1998, § 25f). Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa (HOKS:ssa) sovitaan opiskelijan opintojen etenemisestä ja toteuttamistavoista.

Opiskelijalla on oikeus saada eri oppimisympäristöistä sellaista opetusta ja ohjausta, joka mahdollistaa tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaisten ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamisen. Opiskelijalla on oikeus saada henkilökohtaista ja muuta

tarpeellista opinto-ohjausta sekä jatko-opintoihin liittyvään hakeutumiseen ja urasuunnitelmiin tutkinnon suorittamisvuotta seuraavan vuoden aikana. (531/2017, § 61, 632/1998 §25f).

Opiskelijalla on oikeus myös turvalliseen opiskeluympäristöön. Tämän vuoksi opettaja tai toimialapäällikkö ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn tai niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle (531/2017, 80 §).

Opiskelijalla on oikeus saada maksutta sellainen opiskeluhuolto, jota opetukseen tai koulutukseen osallistuminen edellyttää. Opiskeluterveydenhuolto on opiskelijalle maksutonta lukuun ottamatta yli 18-vuotiaiden opiskelijoiden sairaanhoitopalveluja.

Laajennetun oppivelvollisuuden piirissä olevan opiskelijan koulutus on maksutonta sen kalenterivuoden loppuun saakka, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta. Opetuksen edellyttämät oppimateriaalit sekä työvälineet, -asut ja -aineet ovat opiskelijalle maksuttomia.

4 Opiskelijan ja huoltajan velvollisuudet

4.1 Läsnäolo

Opiskelijan tulee osallistua henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaisesti opetukseen ja ohjaukseen sekä näyttöihin ja muuhun osaamisen osoittamiseen, jollei hänen poissaololleen ole perusteltua syytä. Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäydyttävä asiallisesti. Opiskelijan on käyttäydyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. (531/2017, § 94.) Oppivelvollisen huoltajan on huolehdittava siitä, että oppivelvollinen suorittaa oppivelvollisuuden (1214/2020, § 9).

Työvoimakoulutuksessa sovelletaan lisäksi, mitä työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 64 §:n 2 momentissa säädetään opiskelijan osallistumisesta opetukseen ja opintojen etenemisestä.

Opiskelijan henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa määritetään osaamisen hankkimisen tavat ja ajoitus, joihin hän osallistuu. Läsnäolo opintoihin on edellytys opintojen etenemiselle ja siksi ja siksi opiskelijan läsnäoloa seurataan.

Opiskelijan tai alle 18-vuotiaan huoltajan velvollisuus on ilmoittaa sovitun HOKS:n mukaisesta suunnitelmasta poikkeamisesta, pyytää tarvittaessa lupa poissaoloon tai ilmoittaa luvallisesta poissaolosta ohjeiden mukaisesti.

Jos oppivelvollinen nuori on aikeissa keskeyttää opintonsa, koulutuksen järjestäjän on selvitettävä yhdessä oppivelvollisen ja hänen huoltajansa kanssa mahdollisuudet suorittaa opintoja muussa oppimisympäristössä tai mahdollisuudet hakeutua muuhun koulutukseen. Tarvittaessa vaihtoehdot selvitetään yhteistyössä toisen opetuksen tai koulutuksen järjestäjän kanssa. Koulutuksen järjestäjän on lisäksi selvitettävä oppivelvollisen saamien koulutuksen järjestäjän tukitoimien riittävyys sekä tarvittaessa ohjattava oppivelvollinen hakeutumaan muiden tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin.

Mikäli opiskelija ei ilman perusteltua syytä osallistu HOKS:n mukaiseen opetukseen ja näyttöihin tai muuhun osaamisen osoittamiseen eikä hän ole esittänyt poissaoloilleen perusteltua syytä, opiskelija voidaan katsoa eronneeksi. Ennen eronneeksi katsomisen päätöstä opiskelijalle ja alaikäisen opiskelijan huoltajalle on annettava tilaisuus tulla kuulluksi. (531/2017, 97 §)

Oppivelvollinen katsotaan eronneeksi viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun hän on viimeisen kerran osallistunut HOKS:n mukaiseen opetukseen taikka näyttöihin tai muuhun osaamisen osoittamiseen. Ennen eronneeksi katsomista koulutuksen järjestäjän tulee ilmoittaa oppivelvolliselle sekä hänen huoltajalleen ja muulle lailliselle edustajalleen, että oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi, mikäli hän ei noudata säädettyjä velvoitteita. Oppivelvollisen eronneeksi katsomisessa noudatettavista menettelyistä säädetään lisäksi oppivelvollisuuslain 13 §:ssa. (1214/2020)

4.2 Oppimateriaalit, -välineet, työasu ja henkilökohtaiset suojaimet

Koulutuksen järjestäjän tarjoamia oppimateriaaleja: tietokonetta, työvälineitä, työasua ja henkilökohtaisia suojaimia, on käytettävä ohjeiden mukaisesti. Näiden tahallisesta rikkomisesta opiskelija on itse korvausvelvollinen.

4.3 Oppilaitoksen omaisuuden käyttö

Rikkoutuneesta laitteesta tulee ilmoittaa ensi tilassa ryhmää ohjaavalle henkilölle. Oppilaitoksen ja työpaikan omaisuutta tulee käsitellä huolellisesti. Omaisuuden vahingoittamisesta tai katoamisesta aiheutuva korvausvelvollisuus määräytyy vahingonkorvauslain (1974/412, 1 §) mukaan.

4.4 Työrauha, käyttäytyminen ja viihtyvyys

Oppimisyhteisön jokaisella jäsenellä on oikeus työrauhaan ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä työturvallisuuslainsäädännön mukaisiin työolosuhteisiin. Toisten opiskelijoiden ja henkilökunnan työntekoa ei saa häiritä, esim. matkapuhelimista ei saa aiheutua häiriötä opetustilanteisiin. Toisia

opiskelijoita ja henkilökuntaa ei saa kohdella epäasiallisesti. Kpedulla on oma ohje opiskelijan suojaamisesta kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä.

Aterioiden nauttiminen tulee tapahtua toiset huomioiden sekä hyviä pöytätapoja ja ohjeita noudattaen.

4.5 Salassapito ja vaitiolovelvollisuus

Opiskelijoiden ja henkilökunnan tulee pitää salassa sellaiset asiat, jotka ovat salassapidon ja vaitiolovelvollisuuden alaisia, myös työelämässä oppimisen jaksoilla. Sosiaalisen median käytöstä noudatetaan yleistä lainsäädäntöä ja niistä on laadittu Kpedun toimintaohje.

http://www.kpedu.fi/docs/default-source/hallinto/kpedusaasomettaa_someohje-2017.pdf?sfvrsn=4

4.6 Siisteys ja työturvallisuus

Jokainen on velvollinen pitämään oman työympäristönsä siistinä ja turvallisena.

Työpisteissä jätteet lajitellaan ohjeiden mukaisesti ja toiminnassa toteutetaan kestävän kehityksen periaatteita. Oppilaitoksen henkilöstö ja opiskelijat ovat velvollisia noudattamaan työ- ja väestönsuojelusta sekä paloturvallisuudesta annettuja ohjeita. Työpestekohtaisiin työturvallisuusohjeisiin ja pelastussuunnitelmaan on perehdyttävä ja niitä on noudatettava.

Vahingonvaarasta tai tapaturmasta on välittömästi ilmoitettava lähimmälle henkilökunnan edustajalle. Jokainen paikalla oleva on velvollinen osallistumaan mahdollisuuksiensa mukaan ensiavun antamiseen tapaturman uhrille ja toimittamaan hänet hoitoon. Jokainen on velvollinen raporttoimaan turvallisuushavainnoista ja läheltä piti – tilanteista ohjeiden mukaisesti.

Oppilaitosympäristöä ja siihen välittömästi liittyvää katualuetta ei saa roskata. Roskaamiseen syyllistynyt on velvollinen puhdistamaan roskaantuneen alueen.

Toimipaikkojen alueella on kameravalvontaa.

4.7 Kiellettyjen esineiden ja aineiden hallussapito oppimisympäristössä

Oppilaitokseen ja oppimisympäristöihin ei saa tuoda, eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen, ja jonka hallussa pidolle ei ole hyväksyttävää syytä tai se aiheuttaa turvattomuuden tunnetta toisille. (531/2017 § 80)

Jokaisen henkilön, joka tekee havainnon vaarallisen esineen tai aineen säilyttämistä tai hallussapidosta oppimisympäristössä, tulee välittömästi ilmoittaa havainnostaan tai epäilystään henkilökunnalle.

5 Tupakoiminen ja päihteet

Tupakoiminen ja muiden tupakkatuotteiden käyttö on kielletty oppilaitoksessa ja sen alueella. Tupakkatuotteiden hallussapito on lainsäädännön mukaan kielletty alle 18-vuotiailta.

Päihteiden ja huumeiden hallussapito, käyttäminen ja niiden vaikutuksen alaisena esiintyminen oppilaitoksessa ja sen alueella on kielletty.

Erillisiin tilaisuuksiin, joissa tarjoillaan alkoholia, yhtymän johtaja voi myöntää luvan erikseen anniskeluoikeuksien puitteissa. Tarkempia ohjeita savuttomuuden edistämiseen ja päihteiden käytön ennaltaehkäisyyn sekä puuttumiseen on Kpedun Toimintaohjeessa opiskelijoiden savuttomuuden ja nikotiinittomuuden edistämiseen ja päihteidenkäytön ennaltaehkäisyyn ja puuttumiseen, joka löytyy Wihtorista (intra).

6 Mobiililaitteiden käyttö opetustilanteissa

Kpedussa mobiililaitteiden käyttö opetustilanteissa on lähtökohtaisesti kielletty. Mobiililaitetta saa opetustilanteessa käyttää vain henkilökunnan jäsenen luvalla tai ohjeistuksesta.

7 Toimenpiteet järjestyssääntöjen rikkomisesta

Järjestyssääntöjen rikkomistapauksissa noudatetaan Kpedun suunnitelmaa kurinpitotoimista ja niihin liittyvistä menettelytapaohjeista, joka on laadittu lain ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) ja Opetushallituksen määräyksen (OPH-1106-2022) mukaisesti.